

**Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain ja merimieseläkelain muuttamisesta**

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 44/1999 vp laeiksi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien

eläkelain ja merimieseläkelain muuttamisesta. Eduskunta, jolle sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 10/1999 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

## Laki

### lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 2 ja 11 §, sellaisina kuin niistä on 11 § laeissa 526/1963, 357/1997 ja 97/1999, sekä lisätään lakiin uusi 2 b, 2 c, 11 b—11 d ja 13 b § seuraavasti:

#### 2 §

Tässä laissa säädetyn eläketurvan järjestämisestä huolehtii kullakin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettulla alalla toimiva työeläkekassa. Asetuksella voidaan kuitenkin säätää, että kahta tai useampaa alaa varten muodostetaan yhteinen työeläkekassa taikka eläketurvasta jollakin alalla huolehtii työntekijäin eläkelain tarkoittamaa toimintaa harjoittava eläkelaitos. Sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella työeläkekassa voi ottaa hoitaakseen tehtäviä, jotka liittyvät muidenkin kuin tämän lain piirissä olevien työntekijöiden eläketurvan toteuttamiseen. Työeläkekassa ei saa harjoittaa muuta kuin edellä tarkoitettua toimintaa.

Työeläkekassa on Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alainen ja sen ohjesääntö annetaan asetuksella. Kahdelle tai useammalle työeläkekassalle voidaan antaa yhteinen ohjesääntö.

#### 2 b §

Työeläkekassan päätösvaltaa käyttävät valtuuskunta ja hallitus, joissa puheenjohtajan ohella on varapuheenjohtaja sekä alan työnantaja- ja työntekijäjärjestöillä yhtäläinen edustus. Jos työeläkekassassa vakuutettavien valtion työntekijöiden lukumäärä on suuri suhteessa muiden samassa työeläkekassassa vakuutettavien työntekijöiden lukumäärään, valtuuskuntaan ja hallitukseen on valittava vastaava suhteellinen määrä asianomaisten valtion virastojen edustajia työnantajajärjestöjen edustajien asemesta. Valtuuskunnan asettaa eläketurvakeskus. Valtuuskunta valitsee hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut jäsenet.

Hallitus voi asettaa eläke- ja sijoitusasioiden käsittelyä varten jaostoja ja käyttää apunaan asiantuntijoita. Hallituksella on oikeus siirtää eläke- ja sijoitusasiat tai osa niistä jaoston, toimitusjohtajan tai muun toimihen-

kilön ratkaistavaksi.

Valtuuskunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan on oltava työeläkevakuutustoimintaan perehtynyt. Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus. Hallituksessa on oltava riittävä sijoitustoiminnan asiantuntemus. Mitä tässä laissa tai asetuksessa, joka sisältää työeläkekassan ohjesäännön (846/1975), säädetään hallituksen tai valtuuskunnan jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneseen.

Hallitus valitsee työeläkekassan toimitusjohtajan. Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Jos työeläkekassalla on toimitusjohtajan sijainen, häneen sovelletaan, mitä tässä laissa tai asetuksessa, joka sisältää työeläkekassan ohjesäännön, säädetään toimitusjohtajasta. Hallituksen jäseneltä ja toimitusjohtajalta on ennen nimitystä saatava päiväty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 12 §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön johdon erityisistä kelpoisuusvaatimuksista, noudatetaan soveltuvin osin työeläkekassaan.

## 2 c §

Valtuuskunnan tehtävänä on päättää työeläkekassan toiminnan yleisistä suuntaviivoista sekä valvoa työeläkekassan hallituksen toimintaa.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia työeläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Toimitusjohtajan tulee hoitaa työeläkekassan juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Valtuuskunnan, hallituksen, toimitusjohtajan sekä 2 b §:n 2 momentissa tarkoitettujen jaostojen tehtävistä säädetään tarkemmin asetuksessa, joka sisältää työeläkekassan ohjesäännön.

## 11 §

Työeläkekassan sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Työeläkekassan varoja ei saa käyttää sen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Varat on ensisijaisesti sijoitettava asianomaisen alan tuotannollisiin tarkoituksiin. Työeläkekassalla ei ilman Vakuutusvalvontaviraston suostumusta saa olla osake-enemmistöä osakeyhtiössä eikä vastaavaa määräämisvaltaa muussa yrityksessä, jollei kysymyksessä olevan yrityksen toimintaa voida pitää vakuutusliikkeeseen liittyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena tai jollei kysymyksessä ole asunto- tai kiinteistöyhtiö.

Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:n 2 momentin säännöksiä. Työeläkekassan on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:n 1 momentissa säädetään.

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin työeläkekassa ostaa varainhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai niihin rinnastettavia muita palveluja.

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 25 §:ssä säädetään lainan tai vakuuden antamisesta, noudatetaan soveltuvin osin työeläkekassan lainan tai vakuuden antamisessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto antavat tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta noudattaen vastaavasti, mitä vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:n 2 momentissa, 25 §:n 1 momentissa sekä 27 ja 28 §:ssä säädetään.

## 11 b §

Työeläkekassan toimintapääoma ja muut eläkekassan vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutettujen edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

Työeläkekassan toimintapääoma ja vakavaraisuusraja lasketaan soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 16 ja 17 §:n mukaisesti.

Jos työeläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, työeläkekassan hallituksen on

tehtävä suunnitelma työeläkekassan vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Jos työeläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, työeläkekassan on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset 1 ja 2 momentin soveltamisesta ja Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista suunnitelmista.

#### 11 c §

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 31 §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön varojen haltuunotosta, noudatetaan soveltuvien osin myös työeläkekassaan.

#### 11 d §

Valtuuskunnan päätöksellä, joka on tehtävä kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä, voidaan käyttää yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen varoja, joilla ei ole sanottavaa merkitystä työeläkekassan varallisuusasemaan.

#### 13 b §

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, työeläkekassan toimitusjohtaja ja 2 b §:n 2 momentissa mainittu hallitukseen kuulumaton henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut työeläkekassalle. Sama koskee vahinkoa, joka tätä lakia, työeläkekassan ohjesääntöä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä tai vakuutusta koskevia perusteita rikkomalla on aiheutettu työeläkekassan toimintapiiriin kuuluvalla tai kuuluneella henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle. Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Työntekijän asemassa olevan vahingonkorvausvastuuseen on kuitenkin sovellettava vahingonkorvauslain 4 luvun ja työsopimuslain (320/1970) 51 §:n säännöksiä työntekijän korvausvastuusta.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1999.

Työeläkekassan on järjestettävä toimintansa tämän lain mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

## Laki

taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetun taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1056/1997,

muutetaan 2 §:n 2 momentti sekä 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 9 § osaksi laeissa 358/1997 ja 98/1999, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a, 2 b, 9 b—9 d ja 11 a § seuraavasti:

## 2 §

Tässä laissa säädetystä eläketurvasta huolehtii esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassa. Esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassa on Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alainen ja sen ohjesääntö annetaan asetuksella.

## 2 a §

Eläkekassan päätösvaltaa käyttävät valtuuskunta ja hallitus, joissa puheenjohtajan ohella on varapuheenjohtaja sekä yhtäläinen edustus työnantaja- ja työntekijäjärjestöillä. Valtuuskunnan asettaa eläketurvakeskus, joka valitsee myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus voi asettaa eläke- ja sijoitusasiain käsittelyä varten jaostoja ja käyttää apunaan asiantuntijoita. Hallituksella on oikeus siirtää eläke- ja sijoitusasiat tai osa niistä jaoston, toimitusjohtajan tai muun toimihenkilön ratkaistavaksi.

Valtuuskunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan on oltava työeläkevakuutustoimintaan perehtynyt. Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus. Hallituksessa on oltava riittävä sijoitustoiminnan asiantuntemus. Mitä tässä laissa tai esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassan ohjesäännöstä annetussa asetuksessa (762/1985) säädetään hallituksen tai valtuuskunnan jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneseen.

Hallitus valitsee eläkekassan toimitusjohtajan. Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Jos eläkekassalla on toimitusjohtajan sijainen, häneen sovelletaan, mitä tässä laissa tai 3 momentissa tarkoitetaan eläkekassan ohjesäännössä säädetään toimitusjohtajasta. Hallituksen jäseneltä ja toimitusjohtajalta on ennen nimitystä saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 12 §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön johdon erityisistä kelpoisuusvaatimuksista, noudatetaan soveltuvin osin tässä laissa tarkoitettuun eläkekassaan.

## 2 b §

Valtuuskunnan tehtävänä on päättää esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien

eläkekassan toiminnan yleisistä suuntaviivoista sekä valvoa eläkekassan hallituksen toimintaa.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia eläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Toimitusjohtajan tulee hoitaa eläkekassan juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Valtuuskunnan, hallituksen, toimitusjohtajan sekä 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen jaostojen tehtävistä säädetään tarkemmin esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassan ohjesäännöstä annetussa asetuksessa.

## 9 §

Eläkekassan sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Eläkekassan varoja ei saa käyttää sen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Varat on ensisijaisesti sijoitettava työnantajille, joilla on tämän lain piiriin kuuluvia työntekijöitä. Sijoituksista päätettäessä on työnantajan maksamat vakuutusmaksut otettava huomioon. Eläkekassalla ei ilman Vakuutusvalvontaviraston suostumusta saa olla osake-enemistöä osakeyhtiössä eikä vastaavaa määräämisvaltaa muussa yrityksessä, jollei kysymyksessä olevan yrityksen toimintaa voida pitää vakuutusliikkeeseen liittyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena tai jollei kysymyksessä ole asunto- tai kiinteistöyhtiö.

Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n säännöksiä sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:n 2 momentin säännöksiä. Eläkekassan on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:n 1 momentissa säädetään.

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin eläkekassa ostaa varainhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai niihin rinnastettavia muita palveluja.

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 25 §:ssä säädetään lainan tai vakuuden antamisesta, noudatetaan soveltuvin osin eläkekassan lainan tai vakuuden antamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto antavat tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta noudattaen vastaavasti, mitä vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:n 2 momentissa, 25 §:n 1 momentissa sekä 27 ja 28 §:ssä säädetään.

#### 9 b §

Eläkekassan toimintapääoma ja muut eläkekassan vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutettujen edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulojen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

Eläkekassan toimintapääoma ja vakavaraisuusraja lasketaan soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 16 ja 17 §:n mukaisesti.

Jos eläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkekassan hallituksen on tehtävä suunnitelma eläkekassan vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Jos eläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset 1 ja 2 momentin soveltamisesta ja Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset 3 ja 4 momentissa taroitetuista suunnitelmista.

#### 9 c §

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 31 §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön varojen haltuunotosta, noudatetaan soveltuvin osin myös esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassaan.

#### 9 d §

Valtuuskunnan päätöksellä, joka on tehtävä kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä, voidaan käyttää yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen varoja, joilla ei ole sanottavaa merkitystä eläkekassan varallisuusasemaan.

#### 11 a §

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, eläkekassan toimitusjohtaja ja 2 a §:n 2 momentissa mainittu hallitukseen kuulumaton henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuotamuksesta aiheuttanut eläkekassalle. Sama koskee vahinkoa, joka tätä lakia, eläkekassan ohjesääntöä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä tai vakuutusta koskevia perusteita rikkomalla on aiheutettu eläkekassan toimintapiiriin kuulvalle tai kuuluneelle henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle. Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Työntekijän asemassa olevan vahingonkorvausvastuuseen on kuitenkin sovellettava vahingonkorvauslain 4 luvun ja työsopimuslain (320/1970) 51 §:n säännöksiä työntekijän korvausvastuusta.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1999.

Esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassan on järjestettävä toimintansa tämän lain mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

## Laki

### maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 16 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta sekä 3 momentti ja 17 §,

sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1341/1996, 1 momentin 7 kohta laissa 1298/1994 ja 3 momentti laissa 99/1999 sekä 17 § osaksi laissa 359/1997 ja mainitus laissa 99/1999, sekä

*lisätään* 16 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1298/1994 ja 1341/1996, uusi 8 kohta sekä lakiin uusi 16 b, 16 c ja 20 a § seuraavasti:

#### 16 §

Maatalousyrittäjien eläkelaitos huolehtii:

6) lopettamistukiasioista siten kuin kasvi-huonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuesta annetussa laissa (1297/1994) ja maataloustuotannon lopettamistuesta annetussa laissa (1340/1996) säädetään;

7) maatalousyrittäjien toimeentuloturvasta siten kuin sairausvakuutuslain mukaisen omavastuunajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetussa laissa (118/1991) säädetään;

8) maatalousyrittäjien lomituspalveluista siten kuin maatalousyrittäjien lomituspalvelulaissa (1231/1996) säädetään.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos on Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alainen ja sen ohjesääntö annetaan asetuksella.

#### 16 b §

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen päätösvaltaa käyttävät valtuuskunta ja sen asettama hallitus, joissa puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ohella on kummassakin yksi maa- ja metsätalousministeriön, yksi sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ja yksi valtiovarainministeriön nimeämä henkilö sekä tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden taloudellisia etuja valvovien edustavimpien järjestöjen edustus. Valtuuskunnan asettaa eläketurvakeskus, joka myös valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta on kullekin valtuuskunnan ja hallituksen jäsenelle nimettävä henkilökohtainen varajäsen. Mitä tässä laissa tai asetuksessa, joka sisältää maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön (501/1969), säädetään valtuuskunnan tai hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäsenestä.

Sekä valtuuskunnan että hallituksen puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla tulee olla riittävä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus. Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen.

Hallituksessa on oltava riittävä eläkelaitoksen 16 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun toiminnan tuntemus ja sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Hallituksen jäseneltä on ennen nimeämistä tai valintaa saatava päiväty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Hallitus valitsee eläkelaitoksen toimitusjohtajan. Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan, eläkelaitoksen 16 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun muun toiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Jos eläkelaitoksella on toimitusjohtajan sijainen, häneen sovelletaan, mitä tässä laissa tai asetuksessa, joka sisältää maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön, säädetään toimitusjohtajasta. Toimitusjohtajalta on ennen nimitystä saatava päiväty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Valtuuskunnan tai hallituksen jäsenenä taikka toimitusjohtajana ei voi olla vajaavaltainen eikä konkurssissa oleva eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Valtuuskunnan ja hallituksen kokoonpanosta säädetään tarkemmin asetuksessa, joka sisältää maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön.

#### 16 c §

Valtuuskunta päättää eläkelaitoksen toiminnan yleisistä suuntaviivoista ja valvoo eläkelaitoksen hallituksen toimintaa.

Hallitus huolehtii eläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus voi asettaa 16 §:n 1 ja 2 momentissa mainittujen lakien toimeenpanoon

kuuluvien asioiden ja sijoitusasioiden käsittelyä varten jaostoja. Hallituksella on oikeus siirtää edellä tarkoitettut asiat tai osa niistä jaoston, toimitusjohtajan tai muun toimihenkilön ratkaistavaksi.

Toimitusjohtajan tulee hoitaa eläkelaitoksen juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Valtuuskunnan, hallituksen, jaostojen ja toimitusjohtajan tehtävistä säädetään tarkemmin asetuksessa, joka sisältää maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön.

### 17 §

Eläkelaitoksen sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Eläkelaitoksen varoja ei saa käyttää sen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Varat on sijoitettava ensisijaisesti eläkelaitoksen toimintapiiriin kuuluvien alojen tuotannollisiin tai niitä edistäviin tarkoituksiin. Eläkelaitoksella ei ilman Vakuutusvalvontaviraston suostumusta saa olla osake-enemmistöä osakeyhtiössä eikä vastaavaa määräysvaltaa muussa yrityksessä, jollei kysymyksessä olevan yrityksen toimintaa voida pitää eläkelaitoksen toimintaan liittyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena tai jollei kysymyksessä ole asunto- tai kiinteistöyhtiö.

Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 15 §:n 2 momentin säännöksiä. Eläkelaitoksen hallituksen on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:n 1 momentissa säädetään.

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin eläkelaitos ostaa varainhoito-

palveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai näihin rinnastettavia muita palveluja.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto antavat määräykset tämän pykälän soveltamisesta noudattaen vastaavasti, mitä vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:n 2 momentissa sekä 27 ja 28 §:ssä säädetään.

### 20 a §

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, eläkelaitoksen toimitusjohtaja ja 16 c §:n 2 momentissa mainittu hallitukseen kuulumaton henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut eläkelaitokselle. Sama koskee vahinkoa, joka tätä lakia, eläkelaitoksen ohjesääntöä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä tai vakuutusta koskevia perusteita rikkomalla on aiheutettu eläkelaitoksen toimintapiiriin kuuluvalla tai kuuluneella henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle. Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Työntekijän asemassa olevan vahingonkorvausvastuuseen on kuitenkin sovellettava vahingonkorvauslain 4 luvun ja työsopimuslain (320/1970) 51 §:n säännöksiä työntekijän korvausvastuusta.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1999.

Valtuuskunnan ja hallituksen kokoonpanon on täytettävä 16 b §:n 1 momentin vaatimukset ensimmäisen kerran valittaessa valtuuskunnan ja hallituksen jäseniä 1 päivänä tammikuuta 2002 alkavalle toimikaudelle. Muutoin maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on järjestettävä toimintansa tämän lain mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

## Laki

### merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 29 §:n 2 momentti ja 30 §,

*muutetaan* 3 §, 29 §:n 1 momentti, 5 luvun otsikko, 35 §, 36 §:n 1 momentti, 37 §, 38 §:n 4 momentti, 50 ja 56 § sekä 57 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laeissa 280/1980, 1346/1990 ja 100/1999, 35 § osaksi laeissa 739/1966 ja 475/1993, 36 §:n 1 momentti laissa 1745/1995, 37 § laeissa 1309/1989 ja 1253/1995, 50 § laissa 363/1979, 56 § laeissa 395/1995, 360/1997 sekä mainitussa laissa 100/1999 ja 57 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, sekä

*lisätään* lakiin uusi 35 a, 35 b, 39 a, 56 a ja 64 d § seuraavasti:

#### 3 §

Vakuutettu ja hänen työnantajansa ovat kumpikin velvolliset suorittamaan saman suuruisen vakuutusmaksun merimieseläkekassalle. Vakuutusmaksu, jonka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa, on määrättävä tuhannesosissa vakuutetun aluksella saamasta tulosta.

Aluksella saadulla tulolla tarkoitetaan tässä laissa palkkaa tai muuta rahassa arvioitua etua, jonka työnantaja työsuhteen perusteella on vakuutetulle maksanut aluksella tai hänen määräyksestään väliaikaisesti aluksen lukuun muualla kuin aluksella tehdystä työstä. Palkkaan luetaan tällöin myös ruoka ja muut luontoisedut, jotka arvioidaan säädetyllä tavalla.

Eläkekassan on kirjattava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti vastuuvulkanä tämän lain mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkekassan ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät mainittujen menojen peittämiseen.

Eläkekassan toimintapääoma ja muut eläkekassan vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu ja arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

Eläkekassan toimintapääoma ja vakavaraisuusraja lasketaan soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 16 ja 17 §:n mukaisesti ottaen huomioon, mitä tämän lain 3 a §:n 1—3 momentissa ja 4 §:n 1 momentissa säädetään eläkekassan vastuusta.

Eläkekassan on suoritettava kassan tilasta vakuutustekninen tutkimus vähintään joka toinen vuosi sekä muulloinkin, jos Vakuutusvalvontavirasto pitää sitä tarpeellisena. Jos tällöin havaitaan, että maksut eivät turvaa kassan vakavaraisuutta tai että ne ovat liian korkeat, tulee kassan viipymättä ilmoittaa siitä Vakuutusvalvontavirastolle ja tehdä esitys sosiaali- ja terveysministeriölle maksujen muuttamiseksi.

Jos eläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkekassan hallituksen on tehtävä suunnitelma eläkekassan vakavaraisuuden vahvistamiseksi. Jos eläkekassan toimintapääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset 4 ja 5 momentin soveltamisesta ja Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet 6 momentissa tarkoitettu esityksestä maksujen muuttamiseksi ja vakuutusteknisen tutkimuksen laatimisesta sekä 7 momentissa tarkoitetuista suunnitelmista.

#### 29 §

Eläke maksetaan kuukausittain jälkikäteen kunkin kalenterikuukauden viimeisenä päivänä eläkkeensaajan valitsemaan rahalaitokseen hänen ilmoittamalleen tilille. Jos kalenterikuukauden viimeinen päivä on pyhäpäivä tai arkilauantai, eläke maksetaan sitä edeltävänä arkipäivänä.

## 5 luku

## Eläkekassan johto

## 35 §

Eläkekassassa on hallitus ja valtuuskunta. Niiden jäseninä eivät saa olla samat henkilöt.

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsenistä vähintään puolella on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä eläkekassalle lupaa poiketa tästä.

Hallituksen tai valtuuskunnan jäsenenä ei voi olla vajaavaltainen eikä konkurssissa oleva eikä myöskään henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen tai valtuuskunnan jäsenestä, sovelletaan vastaa- vasta varajäsenene.

Valtuuskunnan jäsenten palkkiot, jotka on suoritettava eläkekassan varoista, vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö.

## 35 a §

Valtuuskunnan puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla tulee olla riittävä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus.

Valtuuskunnan jäsenellä tulee olla merenkulun tai vakuutusalan tai sijoitustoiminnan tuntemusta.

## 35 b §

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen. Hallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tulee olla riittävä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus. Hallituksessa on oltava riittävä merenkulkualan ja sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Hallituksen jäseneltä on ennen nimittämistä saatava päiväty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

## 36 §

Eläkekassan valtuuskunta nimittää neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan eläkekassan hallituksen, johon kuuluu viisi jäsentä. Kullekin jäsenelle määrätään henkilökohtainen varamies. Sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä nimitetään yksi hallituksen jäsen, joka toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Muista jäsenistä tulee kahden edustaa laivanvarustajia ja kahden merenkulkijoita. Merenkulkijoita edustavista jäsenistä tulee toisen edustaa miehistöä ja toisen päällystystä. Päällystystä edustava jäsen nimitetään kalenteri-

vuodeksi kerrallaan siten, että hallituksessa vuorollaan ovat edustettuina kansipäällysty ja konepäällysty.

## 37 §

Hallituksen tehtävänä on:

- 1) huolehtia eläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä;
- 2) ratkaista eläkeasiat;
- 3) antaa lausuntoja ja tehdä esityksiä merenkulkijoiden eläketurvaa ja sen kehittämistä koskevissa asioissa;
- 4) huolehtia, että eläkekassan kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty;
- 5) hyväksyä eläkekassan sijoitussuunnitelma;
- 6) päättää eläkekassan varojen sijoittamisesta;
- 7) nimittää eläkekassan toimitusjohtaja sekä muut johtavat toimihenkilöt sekä päättää heidän palkkauksestaan ja muista näihin toimiin liittyvistä asioista;
- 8) laatia vuosittain eläkekassan tilinpäätös, joka käsittää myös toimintakertomuksen;
- 9) kantaa ja vastata eläkekassan puolesta; sekä
- 10) hoitaa eläkekassan ne asiat, jotka eivät kuulu valtuuskunnan hoidettaviksi.

Hallituksella on oikeus antaa 1 momentin 2, 6, 9 ja 10 kohdassa mainitut asiat tai osa niistä jaostonsa, jäsenensä taikka eläkekassan toimihenkilön ratkaistavaksi.

## 38 §

Hallituksen päätös sijoitussuunnitelman hyväksymisestä tulee tehdä kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä. Muissa asioissa hallituksen päätökset tehdään yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan tulee päätökseksi puheenjohtajan kannattama mielipide.

## 39 a §

Eläkekassan toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Jos eläkekassalla on toimitusjohtajan sijainen, häneen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään toimitusjohtajasta.

Toimitusjohtajalta on ennen nimitystä saatava päiväty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään. Toimitusjohtajan tulee hoitaa eläkekassan juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

#### 50 §

Hallituksen ja valtuuskunnan jäsen, eläkekassan toimitusjohtaja ja 37 §:n 2 momentissa mainittu hallitukseen kuulumaton henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut eläkekassalle. Sama koskee vahinkoa, joka tätä lakia, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä tai vakuutusta koskevia perusteita rikkomalla on aiheutettu eläkekassan toimintapiiriin kuuluvalla tai kuuluneella henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle. Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Työntekijän asemassa olevan vahingonkorvausvastuuseen on kuitenkin sovellettava vahingonkorvauslain 4 luvun ja työsopimuslain (320/1970) 51 §:n säännöksiä työntekijän korvausvastuusta.

#### 56 §

Eläkekassan sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Eläkekassan varat on ensisijaisesti sijoitettava Suomen kauppalaivaston ja kauppamerenkulun kehittämistä palveleviin tarkoituksiin. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvien osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:n 2 momentin säännöksiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto antavat määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen säännösten soveltamisesta eläkekassaan noudattaen vastaavasti, mitä vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:n 2 momentissa säädetään.

#### 56 a §

Hallituksen on laadittava eläkekassalle sen varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (*sijoitussuunnitelma*). Sijoitussuunnitelmassa on erityisesti otettava huomioon eläkekassan harjoittaman vakuutustoiminnan luonne ja 3 §:n 4 momentissa asetetut vaatimukset eläkekassan toiminnalle. Sijoitussuunnitelmaan on liitettävä eläkekassan vakuutusmatemaatikon lausunto siitä, täyttääkö sijoitussuunnitelma eläkekassan vastuuvelan luonteen asettamat vaatimukset eläkekassan sijoitustoiminnalle.

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin eläkekassa ostaa varainhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai niihin rinnastettavia muita palveluja.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettua sijoitussuunnitelmasta.

#### 57 §

Merimieseläkekassa on Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alainen. Eläkekassan tulee vuosittain kahden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimittaa Vakuutusvalvontavirastolle sen laatiman kaavan mukainen kertomus toiminnastaan ja tilastaan.

— — — — —

#### 64 d §

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 31 §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön varojen haltuunotosta, noudatetaan soveltuvien osin Merimieseläkekassaan.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1999.

Merimieseläkekassan on järjestettävä toimintansa tämän lain mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

---

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 1999

---

